

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711200254
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8711200254.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: N. A., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/XX, A., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Beňo & partners, s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 95, Poprad, IČO: 44 250 029, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 7.11.2012 č. k. 9C/6/2011-75, jednohlasne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 9C/6/2011-75 návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplata 53.390,- Eur spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 7,5 % od 27.11.2008 do zaplata a náhradu trov konania titulom nezákonnosti väzby žalobcu a zodpovednosti žalovanej Slovenskej republiky za škodu spôsobenú samotným trestným stíhaním trvajúcim takmer tri roky, keď bolo preukázané, že žalobca trestný skutok nespáchal a že skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný sa vôbec nestal. Žalovaný bol vo väzbe 378 dní, počas ktorej čelil obvineniu zo závažného trestného činu vydierania, kde zákon dával možnosť uložiť trest až do výšky 6 rokov odňatia slobody. Žalobca bol vzatý do väzby 8.12.2006 a až 20.12.2007 bol žalobca na základe uznesenia Okresného súdu Poprad prepustený z väzby po prijatí písomného sľubu. Dňa 26.11.2008 bol žalobca právoplatne oslobodený spod obžaloby rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 10.11.2008. Žalobca takmer po troch rokoch bol oslobodený spod obžaloby z tých istých dôvodov, ktoré uvádzal v sťažnosti proti väzbe, a to neexistencie dôkazov a nedôveryhodnosť a rozporupnosť výpovede poškodeného. Zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom stanovuje osobitnú zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným rozhodnutím a osobitnú zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o vzatí do väzby. Žalovaná je zodpovedná za škodu spôsobenú samotným trestným stíhaním trvajúcim takmer tri roky, ako aj za škodu spôsobenú obmedzením osobnej slobody žalobcu trvajúcú 378 dní. Ohľadom náhrady majetkovej ujmy je žalovaná zodpovedná za náhradu trov obhajoby v trestnom konaní, ktoré mal žalobca v dôsledku nezákonného trestného stíhania vynaložiť vo výške 3.390,- eur. Žalobca bol v meste A. pomerne dobre známy. Medzi blízkymi ľuďmi žalobcu sa rýchlo rozšírilo, že žalobcu zatkli za vydieranie, keď najväčší dosah malo trestné stíhanie spojené s okamžitým obmedzením osobnej slobody žalobcu na jeho rodinný život. Pozbavím osobnej slobody utrpel trvalé následky aj vzťah žalobcu s dieťaťom. Prišiel o manželku, ktorá podala návrh na rozvod a manželstvo bolo rozvedené dňa XX.X.XXXX. Musel čeliť nesmiernemu psychickému tlaku spočívajúcemu jednak v samotných podmienkach väzby, jednak v existencii reálnej hrozby, že sa mu svoju nevinu nepodarí preukázať a bude mu uložený vysoký trest za skutok, ktorý nespáchal a ktorý sa ani nestal. Preto žalobca žiadal odškodnenie utrpenej psychickej ujmy za nezákonné pozbavenie osobnej slobody a za nezákonné trestné stíhanie sumou 50.000,- eur. Roky žil v neustálom strese a

tiesni, stratil partnerku a narušil sa mu vzťah s dieťaťom, stratil úctu a dôstojnosť u najbližších aj v širšom okolí.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov bolo potrebné predbežné prerokovanie nároku na príslušnom orgáne na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Takéto podanie žalobca nedal do termínu podania žaloby. Žaloba bola podaná deň predtým ako žalobca dňa 12.1.2011 podal návrh na predbežné prerokovanie na Ministerstvo spravodlivosti SR. Pri vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci je potrebné kumulatívne splnenie troch zákonných predpokladaných podmienok, a to, aby nastala udalosť, ktorá mala za následok vznik škody - ujmy a príčinná súvislosť medzi skutočnosťou, ktorej následkami mala byť utrpená škoda. Žalobca nepreukázal nezákonnosť rozhodnutia, ani vznik škody, ktorú si uplatňuje. Neuniesol ani dôkazné bremeno preukazujúce príčinnú súvislosť medzi konaním, resp. rozhodnutím orgánu verejnej moci a vznikom prípadnej ujmy na strane žalobcu. Považuje žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú.

Ak orgány činné v trestnom konaní dôsledne aplikovali Trestný poriadok a postupovali podľa zákona pri stíhaní a vzatí do väzby nejde o neoprávnený zásah, a to ani v prípade, ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania. Zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby neznamená, že orgány činné v trestnom konaní pri vznesení obvinenia postupovali nesprávne, resp. nezákonne, preto je nemožné vyvodiť nezákonnosť ich rozhodovania, resp. nesprávnosť ich postupu aj z titulov oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím umožňuje len vtedy, ak sa právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená zrušila alebo zmenila pre nezákonnosť príslušným orgánom. V čase rozhodovania sudcu v prípravnom konaní o vzatí do väzby boli splnené zákonné predpoklady a závažnosť obvinenia nedávali inú možnosť konajúcemu prokurátorovi ani sudcovi ako zobrať žalobcu do väzby. Žalobca bol bez stabilného príjmu a existovala dôvodná obava, že žalobca v prípade ponechania na slobode bude pokračovať v páchaní trestného činu za účelom jeho zabezpečenia. Preto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove, ktorý zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby, ako aj v neskoršej žiadosti o prepustenie žalobcu z väzby. Sám žalobca svojím predchádzajúcim správaním a spôsobom života vyvolal obavu, že môže pokračovať v trestnej činnosti, a na vzatie do väzby plnil zákonné predpoklady. Vzatie do väzby nie je rozhodnutím o vine alebo treste obvineného. Žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a neoprávnený zásah do osobných práv žalobcu zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Tu sa predpokladá značná miera zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom výšku nemajetkovej ujmy je oprávnený ustáliť len súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a k okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca nepreukázal v čom má spočívať neoprávnenosť zásahu do jeho ľudských práv a základných slobôd, keďže jeho vzatie do väzby bolo v súlade s Trestným poriadkom. Uplatnená výška nemajetkovej ujmy je podľa žalovanej neadekvátne a ničím neodôvodnená.

Žalovaný nepreukázal, či čiastku 3.390,- Eur skutočne uhradil, a že mu vznikla škoda za úkony právnej pomoci tak, ako ich vyčísliť. Žalovaný popiera značný počet „rozhovorov s obvineným vo väzbe“. V prípade vyhovenia návrhu žiada zníženie poskytnutej náhrady škody o uvedené úkony.

Okresný súd skonštatoval, že je nepochybné vznesenie obvinenia proti žalobcovi a skutočnosť, že pre inú násilnú trestnú činnosť bol žalobca právoplatne odsúdený. Vojenský obvodový súd v Prešove mu uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 48 mesiacov, teda žalobca v čase, keď sa rozhodovalo o začatí trestného stíhania a vzatí do väzby bol aj v podmienke pre inú trestnú čin. Počas väzby bol žalobca ako obvinený už právoplatne odsúdený za inú trestnú čin, a to za trestný čin spolupáchateľstva ublížením na zdraví v štádiu prípravy v súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa, pričom v rozhodnej dobe bol žalobca v skúšobnej dobe za toto právoplatné odsúdenie.

Pri posudzovaní či si obvinený väzbu nezavinil sám sú rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre vzatie žalobcu do väzby, resp. pre trvanie či predlžovanie väzby. Zmyslom inštitútu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je zamedzenie obvinenému pokračovanie v trestnej činnosti, resp. dokonaniu trestného činu, o ktorý sa pokúsil, preto nie je možné vylúčiť, aby pri skúmaní toho, či si obvinený väzbu zavinil sám je možné prihliadať, aj k jeho konaniu, ku ktorému došlo pred začatím trestného stíhania. Žalobca bol vzatý do väzby postupom podľa Trestného poriadku, pretože v čase

väzby mohlo dôjsť k zisteniu skutočností významných pre posúdenie existencie väzobných dôvodov na strane žalobcu ako obvineného, pričom o väzbe vždy rozhoduje súd a jeho oprávnenosť závisí od toho, či sa v konečnom dôsledku vina obvineného preukáže alebo nepreukáže. Nie je možné konštatovať, aby orgány činné v trestnom konaní postupovali nesprávne, resp. nezákonne, a to len v dôsledku toho, že bol zo vznesených obvinení oslobodený. Samotné oslobodenie spod obžaloby v žiadnom prípade neznamená tak, ako je citované v ustanovení § 6 ods. 1 zákona č. 514, že uznesenie o začatí trestného stíhania bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Pokiaľ sa týka nemajetkovej ujmy a znevážení osoby žalobcu ako výpalníka, ktorý má byť v A. pomerne známou osobou, tak súd poukazuje na to, že v čase vznesenia obvinenia v trestnej veci, od ktorej odvodzuje svoj nárok na náhradu škody, už bol právoplatne odsúdený za obdobný trestný činom Vojenským obvodovým súdom v Prešove. Navyše, bývalá manželka žalobcu podala návrh na rozvod pred vzatím do väzby, preto súd považuje nárok žalobcu na náhradu škody za nedôvodný. Žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup ani úhradu nemajetkovej ujmy spočívajúci v trovách právneho zastúpenia. Preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a jeho nároku vyhovieť. Jedným z dôvodov, prečo súd prvého stupňa zamietol návrh bol ten, že žalobca si sám zaviazal väzbu. Žalobca sa v rozhodnom období mal nachádzať v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a viedlo sa proti nemu viaceré trestných stíhaní. Dôvodom, prečo súd rozhodol o vzatí žalobcu do väzby bola skutočnosť, že v tom čase bol nezamestnaný a bez príjmu. Bola obava, že žalobca sa bude snažiť príjem zabezpečiť pokračovaním v trestnej činnosti. Žalobca od začiatku tvrdil, že skutok, za ktorý mal byť stíhaný sa vôbec nestal a vznášal námietky proti väzbe. Väzba trvajúca vyše roka bola neprimeraná vzhľadom na dôkaznú situáciu, ktorá svedčila v prospech žalobcu a v jej dôsledku bol aj oslobodený. V prípade nevzatia žalobcu do väzby nevznikla by závažná škoda na povesti a jeho vzťahoch so širším, ale najmä bližším okolím, pretože mal snahu vylepšiť vzťah s manželkou a dieťaťom, o ktoré sa už nemohol pričiniť pre väzbu. Jeho nevina bola v konečnom dôsledku dokázaná. Súd nepriznal nárok žalobcovi s poukazom na to, že orgány činné v trestnom konaní nepostupovali nezákonne, resp. nesprávne len z dôvodu, že v konečnom dôsledku došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Žalobca ale svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od nezákonnosti rozhodnutia a vznesenia obvinenia a o nezákonnosti, resp. nesprávnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní, pričom všetky rozhodnutia, ktoré predchádzali oslobodeniu spod obžaloby smerovali k začatiu a pokračovaniu trestného stíhania, je možné považovať za nezákonné. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného stíhania. Tento názor je vyjadrený v ústavnej judikatúre súdov, napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/53/93, sp. zn. 1Cdo/64/2008, sp. zn. 4Cdo/183/2009, sp. zn. 4Mcdo/15/2009. Podľa nálezu Ústavného súdu SR č. II.US25/2011-33 zo dňa 24.3.2011 pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Žalobca odôvodňuje svoj nárok na náhradu škody od svojho vzatia do väzby a následného oslobodenia spod obžaloby.

Pokiaľ sa týka nemajetkovej ujmy žalobca si uplatňuje odškodnenie na povesti v meste A., kde on ako známa osoba bol vystavený závažnému trestnému postihu. Čelil vysokému psychickému nátlaku, pretože mu hrozil trest odňatia slobody na šesť rokov. Žalobca sa snažil preukázať svoju nevinu predkladaním dôkazov a napriek tomu, strávil vo väzbe viac ako rok. Je pravda, že v čase vzatia do väzby už bežalo rozvodové konanie, ale žalobca mal v záujme obnoviť spolužitie, čo sa mu ale nepodarilo práve pre vzatie do väzby, v ktorej strávil viac ako rok. Nemohol sa stretávať s dieťaťom, ku ktorému si chcel vytvoriť rodičovské vzťahy. Pred súdom hájil svoju nevinu a je preukázaná účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, ak bol spod obžaloby oslobodený. Nie je dôvod nepriznať náhradu majetkovej škody. Samotné rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tejto veci nepreskúmateľné.

Proti rozsudku okresného súdu dala odvolanie žalovaná s tým, že žiadala zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a priznať žalovanej náhradu trov konania. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 140 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania, pretože si náhradu trov konania neuplatnila. Odvolateľ poukázal na to, že trovy konania boli uplatnené, vyčísli ich v zákonnej lehote, len súd pri vyhlásení rozhodnutia nepriznal žalovanej náhradu trov konania. Žalovaná nepoznala dôvody prečo mu nebola priznaná náhrada trov konania.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolatelia domáhali preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Žalobca v konaní uplatnil právo na náhradu škody v dôsledku nezákonnej väzby od 8.12.2006 do 20.12.2007, t.j. v trvaní 378 dní. Uznesením Okresného súdu Poprad zo dňa 11.12.2006 č. k. OŤp 339/06 bol žalobca vzatý do väzby a okresný prokurátor v Poprade podal obžalobu pre trestný čin vydierania. Okresný Poprad rozsudkom 5T/65/2007-413 zo dňa 10.11.2008 oslobodil žalobcu spod obžaloby a rozhodnutím zo dňa 20.12.2007 č. k. 5T/65/2007-370 prepustil žalobcu z väzby na slobodu. Žalobca poukazuje na § 8 ods. 5 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z., že právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Žalobca žiada náhradu nákladov, ktoré súviseli s obhajobou advokátom v rozsahu 3.390,- Eur, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy za nedôvodnosť väzby pre skutok, ktorý nebol preukázaný. V dôsledku väzby utrpel psychickú ujmu, a za nezákonné pozbavenie osobnej slobody a nezákonné trestné stíhanie žiada 50.000,- Eur s príslušenstvom (úrokom z omeškania 7,5 %) a náhrady trov právneho zastúpenia advokátom 3.390,- Eur. Žalovaná Slovenská republika cestou Ministerstva spravodlivosti SR namietala nárok uplatnený v žalobe. Nebol podaný návrh na predbežné prerokovanie nároku na príslušnom orgáne podľa § 4 a § 11 zákona a žaloba je predčasná. Žiadosť o predbežné prerokovanie bola doručená Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 12.1.2011, pričom žaloba bola podaná na súd 11.1.2011. Ministerstvo spravodlivosti SR listom z 26.4.2011 oznámilo, že konanie o predbežnom prerokovaní nároku nebolo ukončené, lehota podľa § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. ešte neuplynula a prípadný nárok si môže žalobca uplatniť na súde. V písomnom vyjadrení k žalobe, doručenej súdu 21.9.2011, Slovenská republika namietala, že podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku nezákonného rozhodnutia vydaného v konaní. Žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia a vznik škody vyvolaný týmto rozhodnutím.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 150/2003 zo dňa 20.10.2005 nemožno považovať rozhodnutie o väzbe za rozhodnutie, ktorým by došlo k neoprávnenému zásahu do práv osoby. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní aplikujú ustanovenia Trestného poriadku a postupujú počas trestného stíhania pri vzatí do väzby v súlade so zákonom, nejde o neoprávnený zásah, a to ani v prípade, ak následne dôjde k zastaveniu trestného stíhania. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti vykonáva prokurátor, preto ani nie je možné uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia považovať za nezákonné rozhodnutie a nemožno na takomto podklade priznať náhradu škody. Ani sudca nemal v prípravnom konaní inú možnosť ako žalobcu zobrať do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ zákona č. 301/2005 Z.z., Trestný poriadok. Navyše, v čase rozhodovania o väzbe plynula žalobcovi skúšobná doba pre právoplatné podmienené odsúdenie za trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu prípravy. To poukazuje na sklony žalobcu k páchaniu trestnej činnosti, ktorý v čase rozhodovania o väzbe nemal stabilné príjmy a bola dôvodná obava, že žalobca v prípade ponechania na slobode bude pokračovať v trestnej činnosti za účelom zabezpečenia príjmu. Bola objektívne naplnená dikcia ustanovenia zákona o väzbe z dôvodov zavinenia páchatel'a. Nevyžaduje sa určitá forma zavinenia, ale postačuje k naplneniu tohto predpokladu i nevedomá nebanlivosť. Rozhoduje skutkový stav a konanie obvineného v čase pred rozhodnutím o väzbe. Samotné Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nevyhovelo a žalobcom uplatnený nárok na náhradu vzniknutej škody považuje za nedôvodný.

Ak sa má nahrádzať škoda, má sa posúdiť čo poškodenému ušlo, plus zisk. Má sa vyjadriť v zmenšení majetku poškodeného, v danom prípade náhrada škody 3.390,- Eur titulom právneho zastúpenia, 50.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom samotný vznik a rozsah škody. Rozsudok o rozvode manželstva bol vydaný necelé tri mesiace po vznesení obvinenia. Žalobca nepreukázal ani to, aby ho advokát v trestnom konaní zastupoval. Teda, že mu vznikla škoda v dôsledku trestného stíhania.

Všetky tvrdenia žalovaného popierajú nárok žalobcu, pričom stanovisko žalovaného, ak sa uplatňuje náhrada, sú v rozpore s judikovanými rozhodnutiami, napríklad Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 183/2009, ktoré poukazuje na to, že v prípade posudzovania zodpovednosti štátu „za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, postúpenie veci inému orgánu, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvinením,

má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o postúpení veci inému orgánu trestné konanie končí. To znamená, že zanikajú aj účinky začatia trestného stíhania a vznesení obvinenia, a zrušenie takéhoto rozhodnutia zároveň sa stáva bezpredmetným (nadbytočným). Postúpenie veci inému orgánu z dôvodu, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tzv. nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia.“ V odôvodnení sa ďalej uvádza, že „na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.“ Najvyšší súd SR dospel k záveru „že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že sa trestné stíhanie proti nemu nemalo začať. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 23.2.1990 sp. zn. 11Cz/6/90, publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk súdov, ročník 1991; a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.6.1993 sp. zn. 1Cdo/53/93, publikovaný pod č. 70 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk súdov SR, ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné.“

Najvyšší súd SR dospel k záveru, že ak došlo ku konštatovaniu súdom, že k trestnému činu nedošlo, má to rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V princípe má žalobca právo na náhradu škody a súd musí zvažovať podľa kritérií v zákone č. 514, aké má nároky žalobca na odškodnenie v dôsledku nezákonnej väzby. Smerodajné je ustanovenie § 17 pokiaľ sa týka výšky nemajetkovej ujmy a § 18 pokiaľ sa týka priamej náhrady škody. Je potrebné prisvedčiť námietkam žalovanej, že uplatnený nárok na náhradu škody vyvoláva určité pochybnosti, ak dôvodom väzby je práve to, že žalobca je bez pracovného pomeru, že sa živí príležitostnými prácami, ale právny zástupca JUDr. Beňo preukazuje zloženie zálohy 100.000,- Sk dňa 9.12.2006 na trovy obhajoby pre žalobcu a doplatok ďalších 2.000,- Sk dňa 30.12.2007. Je potrebné zvážiť účelnosť vykonaných úkonov právnym zástupcom žalobcu posúdením obsahu trestného spisu a zistením, či je v účtovníctve JUDr. Beňu zaevidované prijatie 102.000,- Sk a od koho tieto peniaze boli prijaté, resp. kto ich zložil za žalobcu. Ak žalobca hovorí o poškodení nezákonnosťou väzby a následnom uplatnení nemajetkovej ujmy, je potrebné zvažovať jednak tvrdené stanoviská žalobcu ohľadom rozvodového konania, a to zistením obsahu rozvodového spisu, na príčiny rozvodu a ďalej posudzovať dôsledky predchádzajúcich spáchaných trestných činov, na povesť žalobcu v okolí, ako to už robil súd prvého stupňa, ale nebolo vykonané dokazovanie v smere, či došlo skutočne k poškodeniu povesti žalovaného v dôsledku trvania väzby, a či práve väzba bola tým, čo malo poškodiť povesť žalobcu v okolí.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd ruší uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vracia na ďalšie konanie v naznačenom smere.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.